

RAPPORT 359

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Bolderstraat te Zichen-Zussen-Bolder

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de familie Vanhees

Thomas Himpe en Maxim Hoebreckx
Januari 2017

ARON-RAPPORT 359

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE BOLDERSTRAAT TE ZICHEN-ZUSSEN-BOLDER

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN DE FAMILIE VANHEES

Thomas Himpe en Maxim Hoebreckx

Tongeren
2017

Opgraving ☐		Prospectie ☒	
Vergunningsnummer:	2016/230		
Naam aanvrager:	Daan Celis		
Naam site:	Zichen-Zussen-Bolder		

Colofon

**ARON rapport nr 359– Prospectie met ingreep in de bodem aan de Bolderstraat te Zichen-Zussen-Bolder.
Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de familie Vanhees**

Opdrachtgever: Familie Vanhees

Projectleiding: Maxim Hoebreckx

Uitvoering veldwerk: Maxim Hoebreckx, Thomas Himpe en Joris Steegmans

Auteurs: Maxim Hoebreckx en Thomas Himpe

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2017/12.651/15

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2017

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied.....	1
1.1 Algemene situering.....	1
1.2 Historische achtergrond.....	3
1.3 Eerder archeologisch onderzoek.....	5
2. Het archeologisch onderzoek.....	6
2.1 Doelstelling.....	6
2.2 Verloop.....	7
2.3 Methodiek.....	7
3. Onderzoeksresultaten.....	9
3.1 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein	9
3.2 De archeologische sporen en vondsten	9
Conclusie (en aanbevelingen).....	10
Bibliografie	
Bijlagen	
Bijlage 1: Administratieve gegevens	
Bijlage 2: Lijst met afkortingen	
Bijlage 3: Tijdstabel	
Bijlage 4: Fotolijst	
Bijlage 5: Ontwerpplan	
Bijlage 6: Overzichtsplan	
Bijlage 7: Profieltekeningen	
Bijlage 8: Vergunningen	

Inleiding

Naar aanleiding van een geplande verkaveling aan de Bolderstraat te Zichen-Zussen-Bolder (Riemst) achtte *Onroerend Erfgoed* een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk. Dit onderzoek, waarvan het voorliggend rapport de resultaten behandelt, werd op 30 januari 2017 uitgevoerd door het archeologisch projectbureau *ARON bvba* in opdracht van de familie *Vanhees*.

Het bestond uit een bureaustudie en een prospectie met ingreep in de bodem met als doel een archeologische evaluatie van het te ontwikkelen gebied op te maken. Het onderzoek leverde geen sporen of vondsten op.

Afb.. 1: Kaart van België met aanduiding van het onderzoeksgebied.
(Bron: NGI 2002)

Het onderzoeksgebied

1. 1. Algemene situering.

Het te verkavelen terrein beslaat een totale oppervlakte van 0,6 ha en situeert zich ten westen van de dorpskern van Bolder, deelgemeente van Zichen-Zussen-Bolder. Het terrein – met kadastrale referentie: Riemst, afdeling 6, sectie C, perceelnummer 777b – wordt begrensd door de Bolderstraat in het noordwesten, door Op de Dries in het noordoosten en een veldweg in het zuidwesten. In het zuidoosten wordt het perceel begrensd door een bomenrij en een aangrenzend woonperceel. Ten noordwesten van het projectgebied, parallel met de Bolderstraat, stroomt de Zouw (*Afb. 2*).

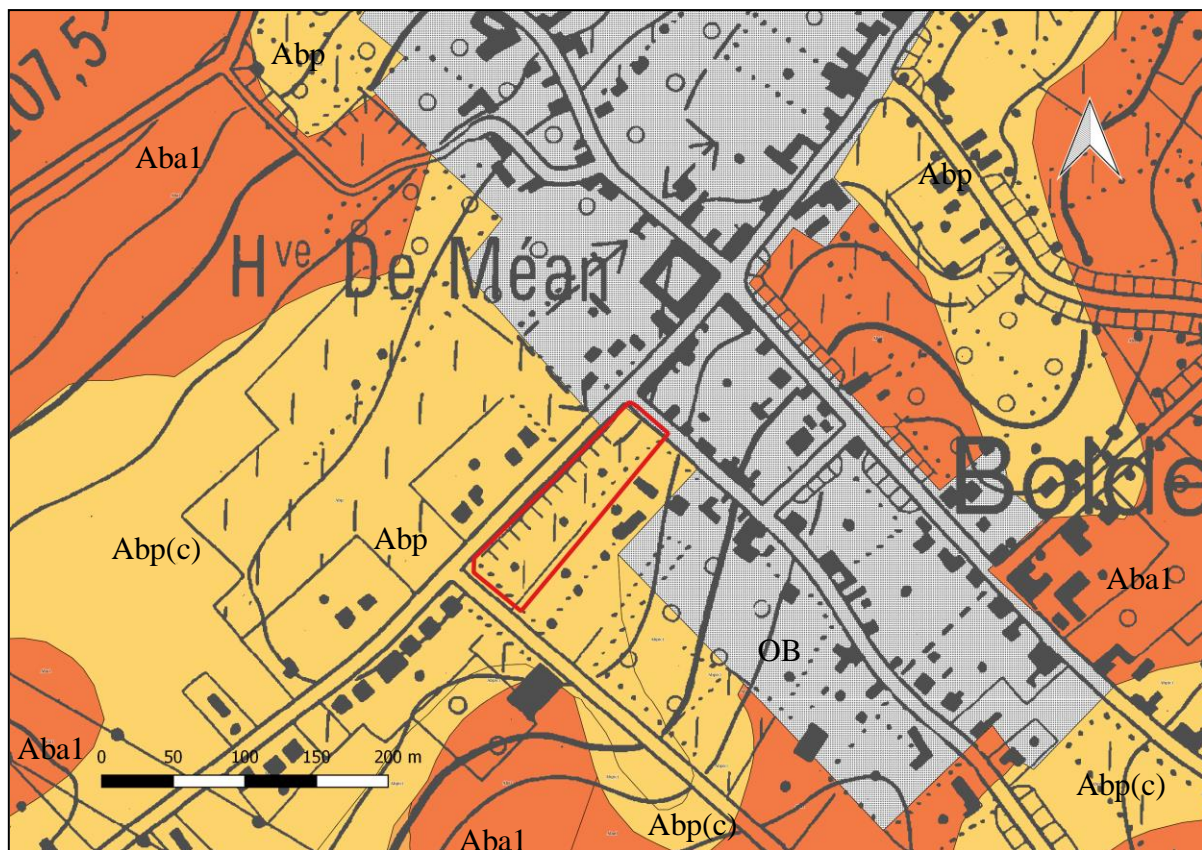

Afb.2: Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksterrein, schaal 1:2500 (Bron: Geopunt).

Het terrein ligt op een zuidoost - noordwestelijke helling nabij een depressie ter hoogte van de Zouw en helt af vanuit het zuidoosten (ca. 97 m TAW) in noordwestelijke richting (ca. 96 m TAW). (Afb. 3)

Geografisch gezien situeert het onderzoeksgebied zich in Droog-Haspengouw. Deze landstreek ligt ten zuidoosten van de lijn Eigenbilzen-Tongeren-Sint-Truiden en wordt bodemkundig gekenmerkt door droge leembodems. Deze leembodems zijn eolische afzettingen (afgezet door de wind) uit de ijstijden. In deze zeer koude periodes was vegetatie op onze breedtegraad spaarzaam en had de wind vrij spel. In Droog-Haspengouw werd zo op sommige plaatsen tot 10 m leem afgezet.¹ In het zuiden van Droog-Haspengouw rusten deze leemlagen op krijtlagen, verder noordwaarts op jonger tertiair zand. Krijt, zand en leem zijn goed doorlaatbaar waardoor in het landschap weinig bronnen en een beperkt aantal waterlopen terug te vinden zijn. Riviererosie bleef dan ook beperkt tot de valleiwanden van de Jeker, de Maas en enkele kleinere waterlopen. Dit bepaalde in hoge mate het huidige uitzicht van het landschap, met een zacht golvend reliëf dat overwegend met akkers bezet is.²

Het tertiaire substraat dat onder de eolische leemafzettingen aanwezig is, behoort volgens de overzichtskaart tertiaire geologie tot de *Formatie van Sint-Huibrechts-Hern*. Deze formatie bestaat uit glimmerrijk grijsgroen zeer fijn, kleihoudend, glauconiethoudend zand.

Afb. 3: Topografische kaart met overlap van de bodemkaart en aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), schaal 1:2500 (Bron: Bodemverkenner).

De bodemkaart geeft voor het te onderzoeken gebied, dat tot kort voor het onderzoek in gebruik was als landbouwgrond, een droge leembodem zonder profiel van meer dan 80 cm diepte (Abp) aan. Deze bodems komen voor in colluviale droge leemdepressies. Deze gronden bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateau gronden.³ Hevige stortregens en smeltwater spoelen de oppervlakkige laagjes van de

¹ Vancampenhout K., Langogr R., Slaets J., Buurman p., Swennen R. en Deckers J. (2013), Paleo-pedological record of the Rocourt Pedosequence at Veldwezelt-Hezerwater (Belgian Pleistocene loess belt): part 1 – Evolution of the parent material, in: *Catena* 107 (2013) 118, p. 119.

² Denis, P. (2008), Geologie van Limburg, p. 30; <http://www.leefmilieutongeren.be/Map-sitepaginas/Geologie.html>

³ Van Ranst, E. & Sys, C. (2000) Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1: 20 000)

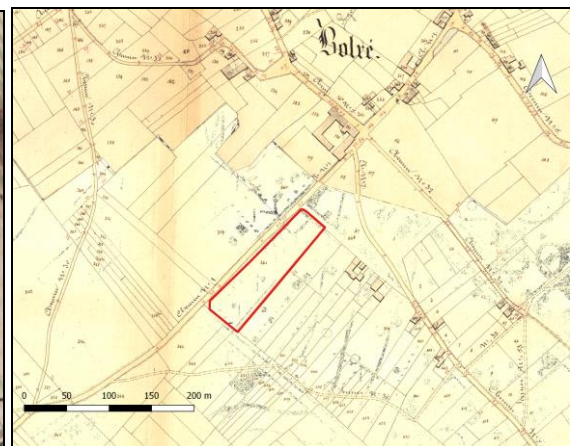
onbedekte hellinggronden weg en zetten ze af in de lagere delen. De opeenvolgende afzettingen veroorzaken een min of meer uitgesproken gelaagdheid. Bij nader toezicht merkt men in elk laagje een zekere schikking volgens korrelgrootte. Aanvankelijk zullen bij sterke neerslag slechts grovere delen afgezet worden. Bij vermindering van de afspoeling zullen die deeltjes, die langer in suspensie blijven, geleidelijk bezinken. Ten slotte zullen de fijnste elementen neergezet worden, zodat een graduele verfijning van de textuur in elk laagje aanwezig is. Eenzelfde cyclus herhaalt zich in een later stadium. Deze verschillende laagjes met texturele discontinuïteit hinderen het indringend water en de plantenwortels. Diepe grondbewerking en verwerking door woedieren homogeniseren de bodem. Een ander kenmerk van het colluvium is de aanwezigheid van vreemde voorwerpen (baksteenstukjes, keisplinters, houtskool)). In de nabije omgeving treft men hoger op de helling ook een Abp(c)-bodem, zijnde een droge leembodem zonder profiel met een bedolven textuur B ondieper dan 80 cm en een Aba1 bodem (droge leembodem met textuur B horizont met een A-horizont van minder dan 40 cm) aan. Ten oosten van het projectgebied kan een bebouwde zone (OB) vastgesteld worden (Afb.3).⁴

1.2 Historische achtergrond

Bolder maakt deel uit van de landbouw- en woonforenzengemeente Zichen-Zussen-Bolder, bestaande uit de drie kerndorpen Zichen, Zussen en Bolder. De oudste archeologische sporen uit de omgeving dateren uit het Neolithicum (bandkeramische vondsten). Latere vondsten zijn fragmenten van een Romeins reliëf en sporen van een Romeinse villa. Doorheen het grondgebied liep ook de antieke Romeinse weg van Tongeren naar Riemst. Vanaf de Romeinse periode tot aan W.O.II werd er in de omgeving ook mergel ontgonnen omwille van de kalkrijke ondergrond. Bolder vormde samen met Meer (cf. Val-Meer) aanvankelijk de Loonse heerlijkheid Bolder, maar was sinds XVI in het bezit van de familie de Méan. De gehuchten Zichen en Zussen waren, volgens sommige bronnen oorspronkelijk resp. een Loonse en een Luikse heerlijkheid, later één geheel, volgens andere bronnen één Loonse heerlijkheid. In 1796 werd de gemeente Zichen-Zussen-Bolder gevormd.⁵ De St.-Pietersparochie, met kerk te Zichen, had de St.-Genovevakapel van Zussen als filiaal. Patronaatsrecht en het grootste gedeelte der tienden waren in handen van het St.-Servaaskapittel van Maastricht.⁶

Afb. 4: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). Links boven het projectgebied is de Bolderstraat zichtbaar (geopunt.be).

Afb. 5: Atlas van de Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). (geopunt.be).

Op de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgericht op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), zijn ter hoogte van het terrein bomen, omgeven door een haag, herkenbaar (Afb. 4). Ten noordwesten van het terrein is de Bolderstraat zichtbaar met aan weerszijden een bomerij. De dorpskern van Bolder (*Bonlaire*) en

⁴ E. Van Ranst & C. Sys (2000) Eénduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)

L. Baeyens (1958) Bodemkaart van België / Carte des sols de la Belgique. Verklarende tekst bij het kaartblad / Texte explicatif de la planchette de Herderen 107 E, 41-43.

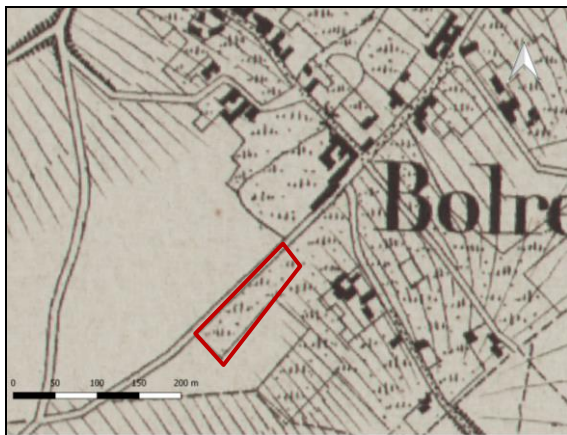
⁵ Steegmans & Driesen (2010) Archeologische opgraving aan de Walenweg te Zussen. Aron rapport 99

⁶ Schlusmans F. met medewerking van Vanthillo C. 1990: Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kantons Riemst - Tongeren, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 14N1, Brussel - Turnhout.

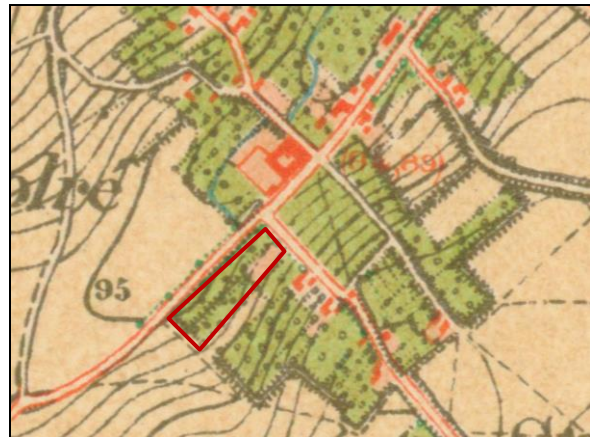
Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Zichen-Zussen-Bolder. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120876> op 16-03-2016 14:04.

Op de Dries ten noordoosten van het terrein zijn eveneens reeds zichtbaar. Deze weg was eertijds verder oostelijk gelegen ter hoogte van het onderzoeksterrein. Op de Atlas der Buurtwegen uit 1841 (Afb.5) en op de Vandermaelenkaart (Afb.6, 1853) is een gelijkaardige situatie zichtbaar. Ter hoogte van het onderzoeksterrein is op de Vandermaelenkaart grasland zichtbaar.

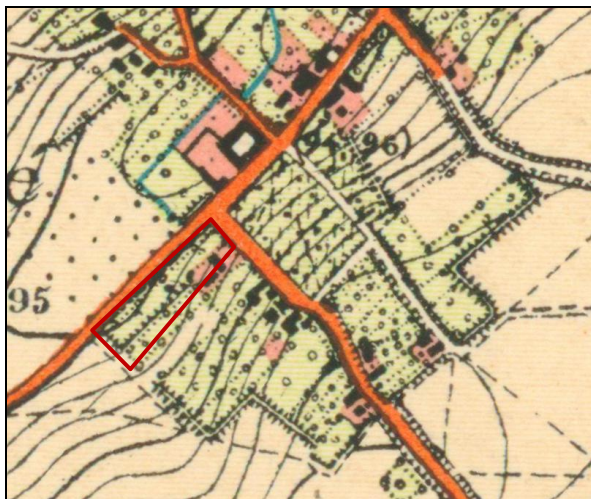
Op de topografische kaart van 1873 (Afb. 7) is de weg *Op de Dries* rechtgetrokken ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Op de oost - zuidoostelijke grens van het onderzoeksterrein is bebouwing zichtbaar. De veldweg ten zuidwesten van het gebied is tevens aangegeven met een streepjeslijn. De topografische kaarten van 1904 en 1939 zijn vergelijkbaar, met duidelijk bebouwing (drie gebouwen) op de oost - zuidoostelijke grens van het terrein (Afb.8 en Afb. 9)). Op de kaart uit 1969 is het meest westelijk gelegen gebouwtje verdwenen (Afb.10). De topografische kaarten van 1981 en 1989 geven eenzelfde situatie weer. Het terrein is op deze kaarten in gebruik genomen als weidegrond (Afb.11). Opvallend is wel dat er vanaf 1981 een reliëfverschil aangegeven staat wat wijst op afgraven van het terrein of ophogen van het wegdek.

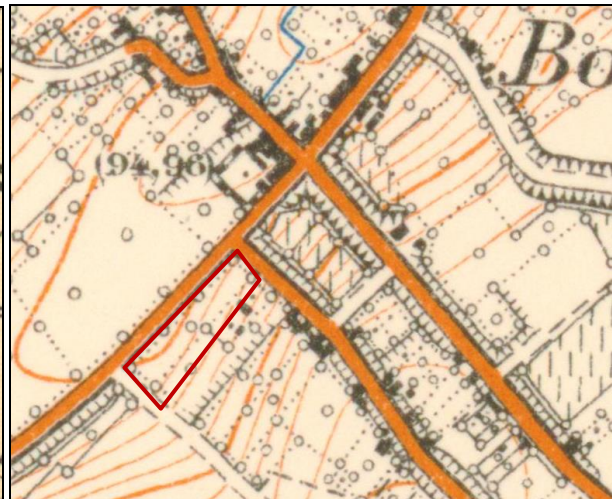
Afb. 6: Vandermaelenkaart omstreeks 1853 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). (geopunt.be).

Afb. 7: Topografische kaart uit 1873 met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Le patrimoine cartographique de Wallonie).

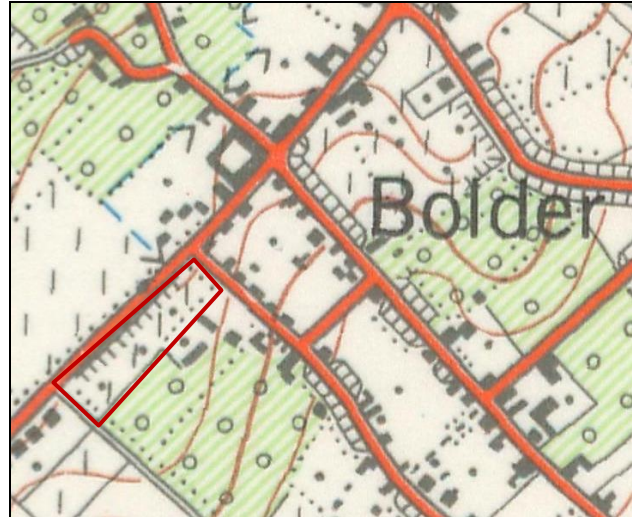
Afb. 8: Topografische kaart uit 1904 met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Le patrimoine cartographique de Wallonie).

Afb. 9: Topografische kaart uit 1939 met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Le patrimoine cartographique de Wallonie).

Afb. 10: Topografische kaart uit 1969 met aanduiding van het onderzoeksgebied (Le patrimoine cartographique de Wallonie).

Afb. 11: Topografische kaart uit 1981 met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Le patrimoine cartographique de Wallonie).

1.3 Eerder archeologisch onderzoek.

Van het projectterrein zelf zijn geen archeologische vondsten bekend. In de onmiddellijke omgeving werden wel verschillende vondsten gedaan: o.a. losse vondsten uit de Romeinse periode ter hoogte van CAI 150897 op ca. 250 m ten westen van het onderzoeksterrein en verder ten westen CAI locaties 151103 en 152475. Eveneens ten westen, ter hoogte van CAI 51965, werd tijdens een archeologisch onderzoek in 1999 een laat Romeins grafveld aangetroffen. Ter hoogte van locatie 700007 zou een Romeinse villa liggen.

Ca. 600 m ten noorden van het terrein werden ter hoogte van CAI locatie 59781 losse vondsten (metaal) uit de Romeinse periode aangetroffen. Verder ten noorden, ter hoogte van locatie 158941 (aardewerkvondst), 51241 en 151489 werden losse vondsten uit de Romeinse periode (bouw materiaal) aangetroffen en ter hoogte van locatie 158940 werden Neolithische bewoningssporen aangetroffen tijdens een geofysisch onderzoek nabij een opgraving van 2009 (CAI 150120, een huisplattegrond uit het neolithicum): Er werden sporen geregistreerd die overeenkomsten vertonen met de sporen van de huisplattegrond en leemextractie /afvalkuilen eromheen. Dit doet vermoeden dat deze sporen van bandkeramische oorsprong zijn. Tevens werd aardewerk, waaronder bandkeramiek, aangetroffen tijdens een booronderzoek. Voorts werden tijdens veldkarteringen losse vondsten uit de Middeleeuwen, Romeinse tijd en steentijd aangetroffen (aardewerk, bouw materiaal en lithische vondsten).

Ter hoogte van CAI locatie 50379, op ca. 800 m ten noordoosten van het terrein, werden in het verleden een 3-tal kuilen met lithisch materiaal en aardewerk aangetroffen. Ca. 950 m ten zuidoosten, ter hoogte van CAI locatie 152331, werd bouw materiaal uit de Romeinse periode aangetroffen dat in relatie zou staan met locatie 700005 (losse vondsten uit de Romeinse periode, Middeleeuwen en Nieuwe tijd). (Afb. 12)

Afb. 12: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het projectgebied. Schaal 1:8000 (AGIV).

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.2 Verloop

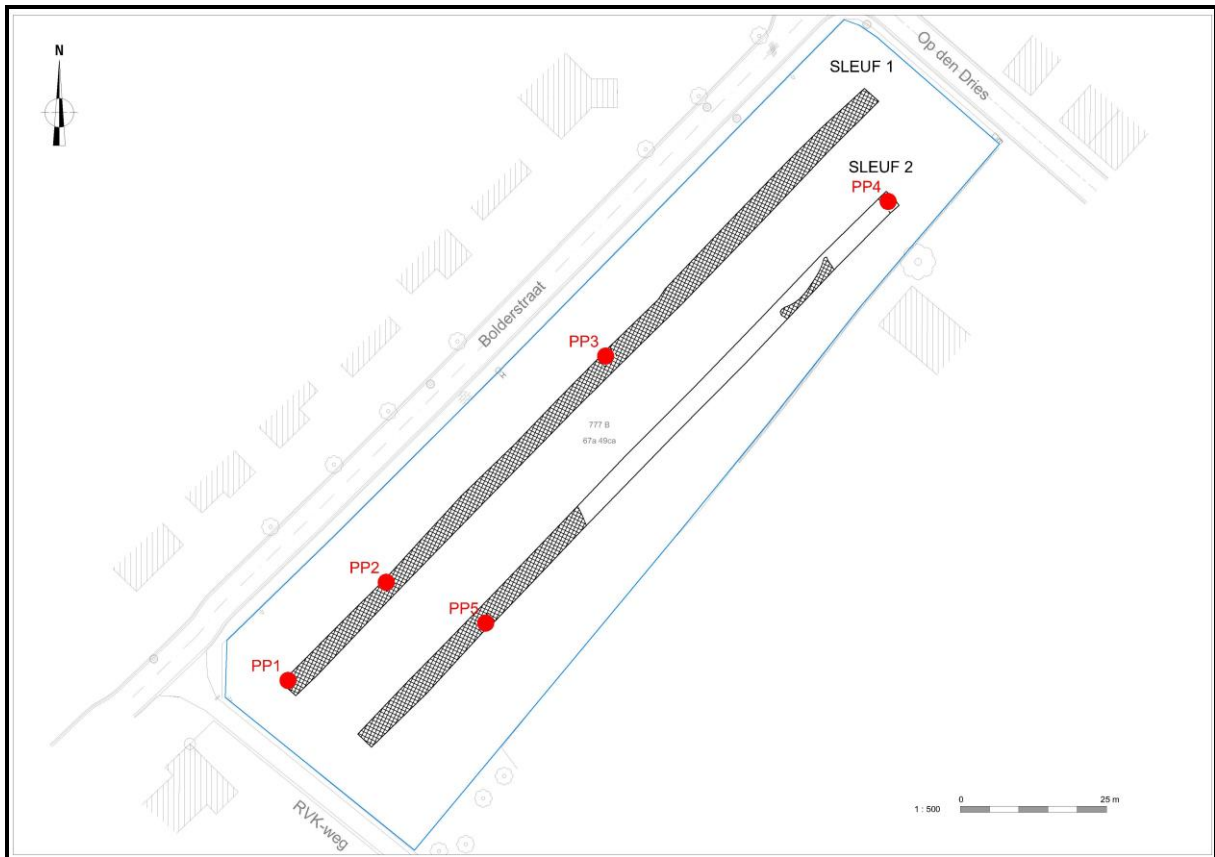
Voorafgaandelijk aan het onderzoek werd op naam van Daan Celis een vergunning voor het uitvoeren van een archeologische opgraving bij het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid aangevraagd. Deze vergunning werd op 24/05/2016 afgeleverd onder dossiernummer 2016/230. De vergunning voor het gebruik van een metaaldetector werd afgeleverd onder dossiernummer 2016/230(2)).

Het onderzoek, in opdracht van de familie *Vanhees*, stond onder leiding van projectverantwoordelijke *Maxim Hoebreckx (ARON bvba)* en werd uitgevoerd op 30 januari 2017 door *Maxim Hoebreckx* en *Thomas Himpe (ARON bvba)*. *Hertigers bvba* stond in voor de machinale aanleg van het vlak. *Joris Steegmans (ARON bvba)* voor de digitale opmeting van het terrein en de aanwezige sporen. *Petra Driesen (ARON BVBA)* volgde de werken administratief op. Het onderzoeksterrein werd daags na de aanleg van de sleuven bezocht door *Tim Vanderbeken (IOED Oost-Haspengouw)*.

2.3 Methodiek

Op het terrein werden twee proefsleuven met ZW-NO oriëntatie aangelegd. Deze waren 4 meter breed, waarbij SL1 147 m lang was en SL2 133 m. De afstand tussen beiden sleuven bedroeg 15 meter. Omwille van de aanzienlijke diepte van de verstoring werd het archeologisch vlak enkel in SL2 aangesneden. Er werden in beide sleuven meerdere proefputten aangelegd. In SL1 werden drie profielputten aangelegd, in SL2 twee profielputten. De bodemprofielen in deze putten werden opgeschoond, gefotografeerd en ingetekend op schaal 1:20. Deze werden beschreven in samenspraak met *Chris Cammaer (ACC Geology)*. Na de aanleg werden de contouren van de sleuven, de profielputten en de maaiveldhoogtes digitaal ingemeten door *Joris Steegmans* met behulp van de GPS. Op deze wijze werd ca. 1120 m² van 6749 m² onderzocht, wat neerkomt op 16,5 % van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied.

Bij de uitwerking van het onderzoek werd een databank in *MS ACCES 2016* opgesteld met een fotolijst.⁷ De veldtekeningen werden eveneens gedigitaliseerd met *CAD 2016*.⁸ Tevens werd een overzichtsplan met daarop de inplanting van de sleuven⁹ opgemaakt in *CAD 2016*.

Afb. 13: Overzicht van de aangelegde proefsleuven en proefputten

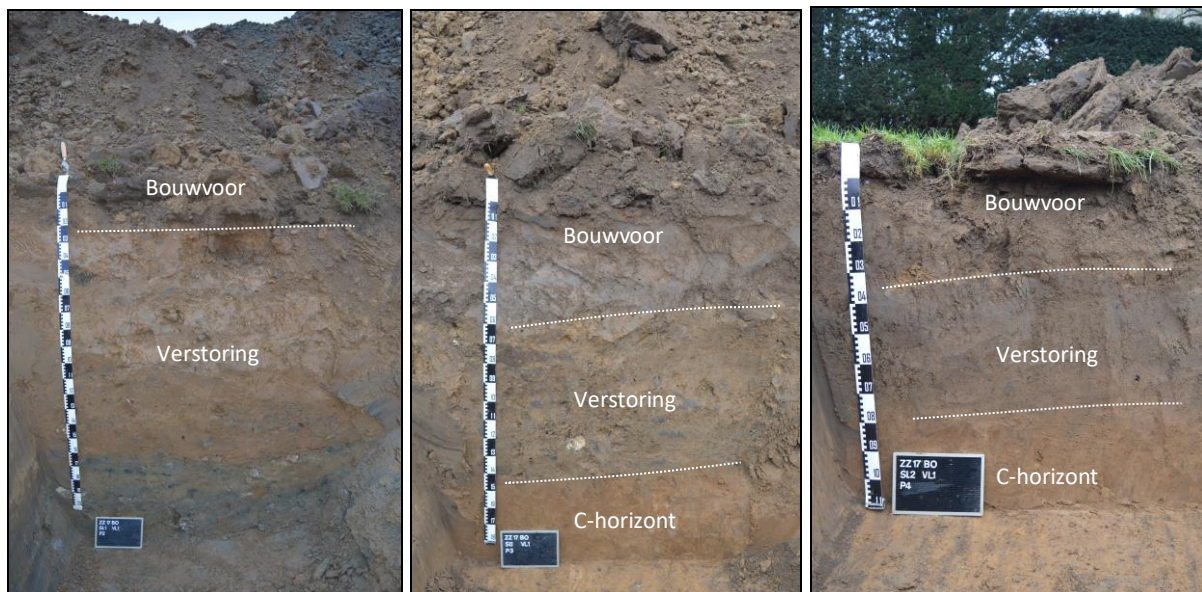
⁷ Zie bijlage 4.

⁸ Zie bijlage 7.

⁹ Zie bijlage 5 en 6.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Bodemopbouw en gaafheid van het terrein

Afb. 14-16: PP2, 3 en 4 met aanduiding van de horizonten.

Op de bodemkaart werd het gebied aangeduid met een Abp-bodem, zijnde een droge leembodem zonder profiel van meer dan 80 cm diepte. Uit de aangelegde proefputten bleek dat deze bodem geheel verstoord was.

In alle profielputten werd een grijze bouwvoor aangetroffen met een dikte van 20 tot 35 cm. Hieronder bevond zich over het gehele terrein een dik verstoringspakket. In het westen werd deze laag tussen 1,40 m (pp 1 en 3) en 2,20 m (pp 2 en 5) onder het maaiveld vastgesteld. In de noordoostelijk hoek van het terrein (pp 4) was dit pakket aanzienlijk dunner (tot ca. 1 m onder het maaiveld). Deze verstoring heeft een grijze tot lichtbruine kleur en een erg heterogeen karakter (Afb. 14-16). Hierin werd er onder andere plastic en beton aangetroffen wat wijst op een recente oorsprong.

In het zuidwestelijk gedeelte van het terrein in de eerste sleuf (pp 1) werd onder de verstoring colluvium aangetroffen. Deze laag werd aangesneden tot op een diepte van 1,80 m. Ook in proefput 3 werd een dun pakket colluvium (ca. 30 cm) aangetroffen. Dit colluviaal pakket lag op een C-horizont.

In proefput 3 en 4 (Afb. 15-16) werd de C-horizont met een lichtbruine kleur aangesneden. De scherpe aflijning en erg onregelmatige diepte van het verstoringspakket en het ontbreken van een B-horizont en deels ontbreken van colluvium geeft aan dat de natuurlijke bodem aanzienlijk werd verstoord door graafwerken.

De oorsprong van de verstoring kan niet duidelijk gedetermineerd worden, maar enige indicatie kan gevonden worden in de latere topografische kaart van 1981. Op deze kaart is een klein reliëfverschil aangegeven aan de straatzijde wat wijst op een depressie op het terrein die er voorheen niet was. Bijgevolg is het terrein afgegraven in de periode tussen 1969 (voorgaande kaart) en 1981. Nadien werd het terrein terug opgevuld aangezien dit op de recentste topografische kaarten niet meer aangegeven staat.

3.2 De archeologische sporen en vondsten

Op het hele terrein werden geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen.

Conclusie en aanbevelingen

Op 30 januari 2017 werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij 2 proefsleuven werden getrokken. Op regelmatige afstand werden profielputten aangelegd. In totaal gaat het om 3 profielputten in de eerste westelijke sleuf en twee profielputten in de tweede oostelijke sleuf. Er werd vastgesteld dat de bodem zwaar verstoord was door recente graafwerken. Bijgevolg werden er dan ook geen sporen of vondsten aangetroffen.

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Over het hele terrein werd een grijze bouwvoor aangetroffen met een dikte van 20 cm tot 35 cm. Hieronder lag een dik pakket verstoring met recente materiaalcategorieën als inhoud. De kleur was overwegend grijs met lichtbruine en grijze tinten. De diepte van de verstoring ging van 1,40 m tot 2,20 m onder het maaiveld. Op basis van de topografische kaarten kunnen de graafwerken die aan de oorsprong van deze verstoring liggen geplaatst worden in het laatste kwart van de 20^e eeuw.

In pp 1 en 3 werd er onder de verstoring een colluvium aangetroffen. Een lichtbruine C-horizont werd in pp 3 en 4 aangetroffen. In de overige proefputten werd de moederbodem niet aangesneden wegens de diepte van de verstoring.

Waarom kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Over nagenoeg heel het terrein ontbreekt een B-horizont. Het ontbreken van deze horizont kan op deze site verklaard worden door de hoge mate van verstoring.

Zijn er tekenen van erosie?

In twee profielputten (pp 1 en 3) hebben we tekenen van erosie aangetroffen onder de vorm van colluvium. Op het onderzoeksterrein zelf werden geen indicaties van erosie vastgesteld. Wel wijst de aanwezigheid van colluvium op erosie van de hoger gelegen zones buiten het onderzoeksgebied.

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Door verstoring ontbreekt de B-horizont over heel de site. De bodemopbouw is aanzienlijk verstoord recente graafwerken.

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Op het terrein is er geen sprake van begraven bodems.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Er werden geen sporen aangetroffen.

Bijgevolg zijn de volgende onderzoeksvragen niet van toepassing:

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;

Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?

Wat is de omvang?

Komen er oversnijdingen voor?

Wat is het, geschatte, aantal individuen?

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

Geografisch gezien situeert het onderzoeksgebied zich in Droog-Haspengouw en wordt bodemkundig gekenmerkt door droge leembodems; een gegeven wat ook bevestigd werd door de opgraving. De bodemkaart geeft voor het te onderzoeken gebied, dat tot kort voor het onderzoek in gebruik was als landbouwgrond, een droge leembodem zonder profiel van meer dan 80 cm diepte (Abp) aan. Deze A-horizont ontbrak op de site echter helemaal door de recente verstoringen in de bodem.

Deze bodems komen normaal voor in colluviale droge leemdepressies. Op deze site werd enkel in pp 1 en pp 3 colluvium aangetroffen. Opnieuw het gevolg van grote verstoringen. Een ander kenmerk van het colluvium is de aanwezigheid van vreemde voorwerpen (baksteenstukjes, keisplinters, houtskool)). Tijdens dit proefsleuvenonderzoek trof men allerlei materiaal in het colluvium aan gaande van houtskool, baksteen tot kiezels.

Deze bodem was origineel aanwezig maar werd door recente graafwerken geheel verstoord.

Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Omwille van de aanzienlijke verstoring van het bodemprofiel kunnen hier geen uitspraken over gedaan worden.

Omwille van de hoge mate van verstoring zijn volgende onderzoeksvragen niet van toepassing:

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

-Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

-Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

-Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

-Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

-Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

-Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

-Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. Er werden geen sporen of vondsten aangetroffen. Het terrein kent over grote delen een zodanig hoge mate van verstoring dat potentiële *archeologica* niet bewaard kan zijn. Er zijn bijgevolg geen aanwijzingen dat er sprake is van een archeologische vindplaats van enige waarde.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Bibliografie

Baeyens, L. (1958) *Bodemkaart van België / Carte des sols de la Belgique*. Verklarende tekst bij het kaartblad / Texte explicatif de la planchette de Herderen 107 E , 41-43.

Denis, P. (2008), *Geologie van Limburg*, p. 30; <http://www.leefmilieutongeren.be/Map-sitepaginas/Geologie.html>

Schlusmans F. met medewerking van Vanthillo C. (1990) *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kantons Riemst - Tongeren*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 14N1, Brussel - Turnhout.

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Zichen-Zussen-Bolder. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120876> op 16-03-2016 14:04.

Steegmans, J. & Driesen, P. (2010) Archeologische opgraving aan de Walenweg te Zussen. *Aron rapport 99*

Vancampenhout K., Langogr R., Slaets J., Buurman p., Swennen R. en Deckers J. (2013), Paleo-pedological record of the Rocourt Pedosequence at Veldwezelt-Hezerwater (Belgian Pleistocene loess belt): part 1 – Evolution of the parent material, in: *Catena* 107 (2013) 118, p. 119.

Van Ranst, E. & Sys, C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1: 20 000)*

BIJLAGEN

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Bijlage 3: Tijdstabel

Bijlage 4: Fotolijst

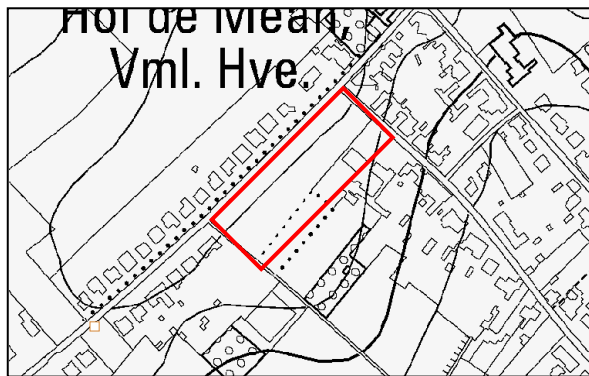
Bijlage 5: Ontwerpplan

Bijlage 6: Overzichtsplan

Bijlage 7: Profieltekeningen

Bijlage 8: Vergunningen

Projectcode:	ZZ-17-BO
Vindplaatsnaam	Zichen-Zussen-Bolder Bolderstraat
Opdrachtgever:	Familie <i>Vanhees</i>
Opdrachtgevende overheid:	Onroerend Erfgoed
Uitvoerder:	ARON bvba
Vergunninghouder:	Daan Celis
Dossiernummer vergunning:	2016/230
Begin vergunning:	24/05/2016
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	30 januari 2017
Einddatum onderzoek:	30 januari 2017
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Riemst
Deelgemeente:	Zichen-Zussen-Bolder
Adres:	Bolderstraat
Kadastrale gegevens:	Riemst, afdeling 6, sectie C, perceelnummer 777b
Coördinaten:	X: 237337 m Y: 165572
Totale oppervlakte:	6749 m ²
Te onderzoeken:	6749 m ²
Onderzochte oppervlakte:	1120 m ²
Bodem:	Abp, OB
Archeologisch depot:	Groenkloosterstraat 9, Munsterbilzen

Afb: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie m. ingreep i/d bodem: Zichen-Zussen-Bolder
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Er werd op het terrein tot op heden nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Van het projectterrein zelf zijn geen archeologische vondsten bekend. In de onmiddellijke omgeving werden wel verschillende vondsten gedaan: o.a. losse vondsten uit de Romeinse periode ter hoogte van CAI 150897 op ca. 250 m ten westen van het onderzoeksterrein en verder ten westen CAI locaties 151103 en 152475. Eveneens ten westen, ter hoogte van CAI 51965, werd tijdens een archeologisch onderzoek in 1999 een laat Romeins grafveld aangetroffen. Ter hoogte van locatie 700007 zou een Romeinse villa liggen.
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<p>Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding? - Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? - Zijn er tekenen van erosie? - In hoeverre is de bodemopbouw intact? - Is er sprake van een of meerdere begraven bodems? - Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. - Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? - Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? - Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? - Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie? - Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting? - Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?

	<p>Zo ja;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? • Wat is de omvang? • Komen er oversnijdingen voor? • Wat is het, geschatte, aantal individuen? <p>Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?</p> <p>- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?</p> <p>- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?</p> <p>- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?</p> <p>- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?</p> <p>- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?</p> <p>- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?</p> <p>- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?</p> <p>- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?</p> <p>- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? • Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? <p>- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?</p> <p>- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?</p>
Geplande werkzaamheden:	Verkaveling
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezels	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
IJzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaalcategorie:

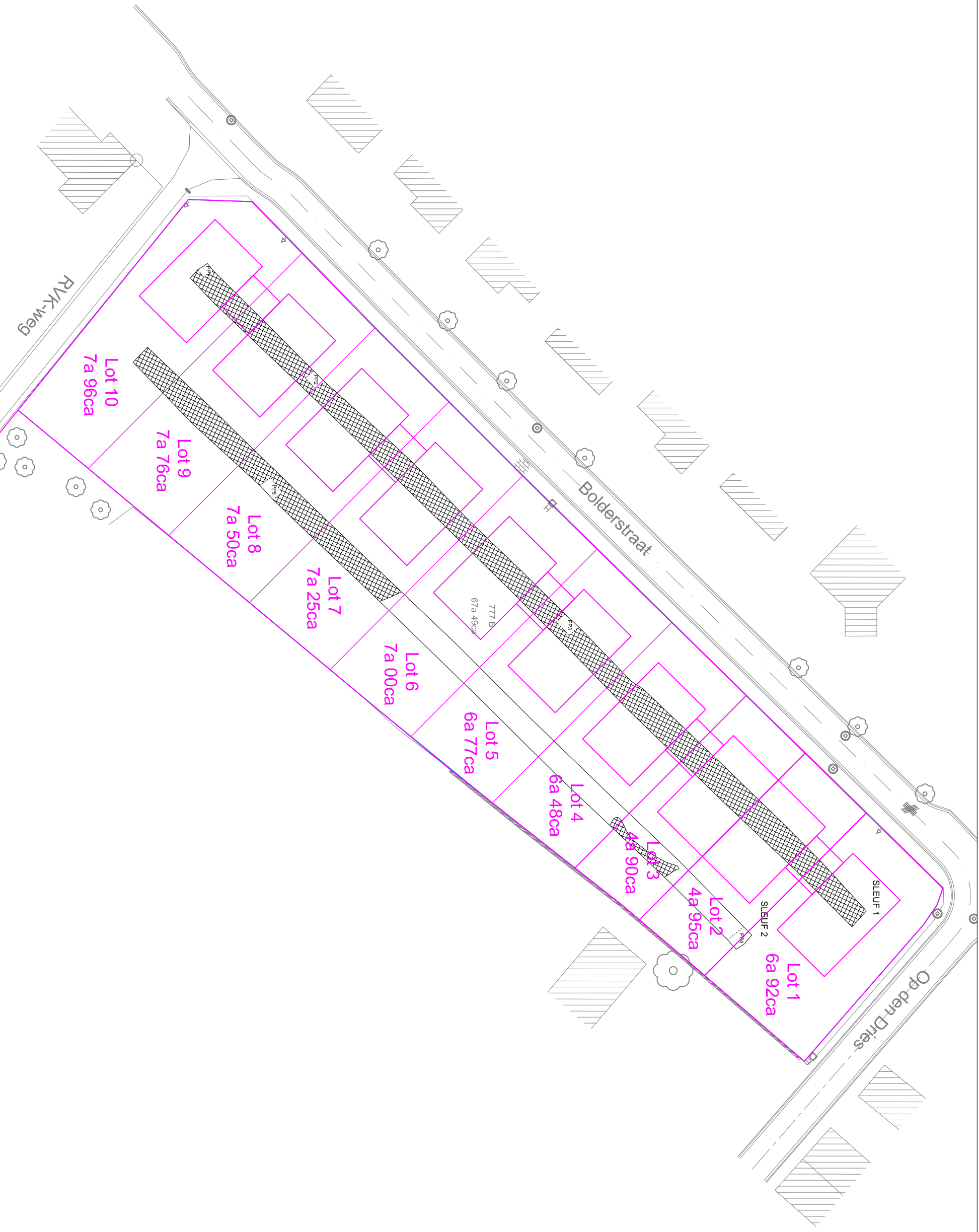
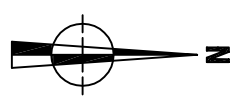
Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

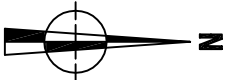
Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

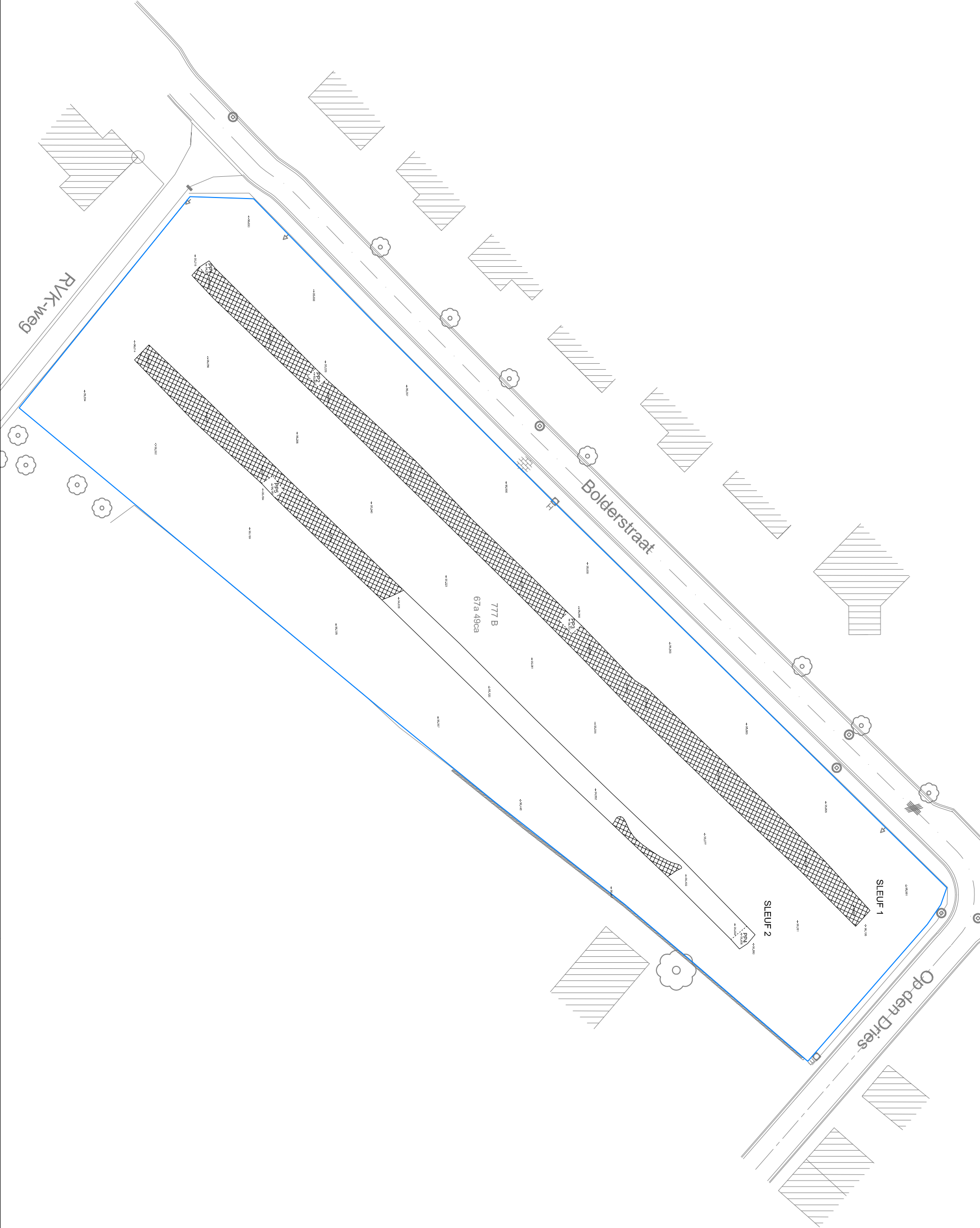

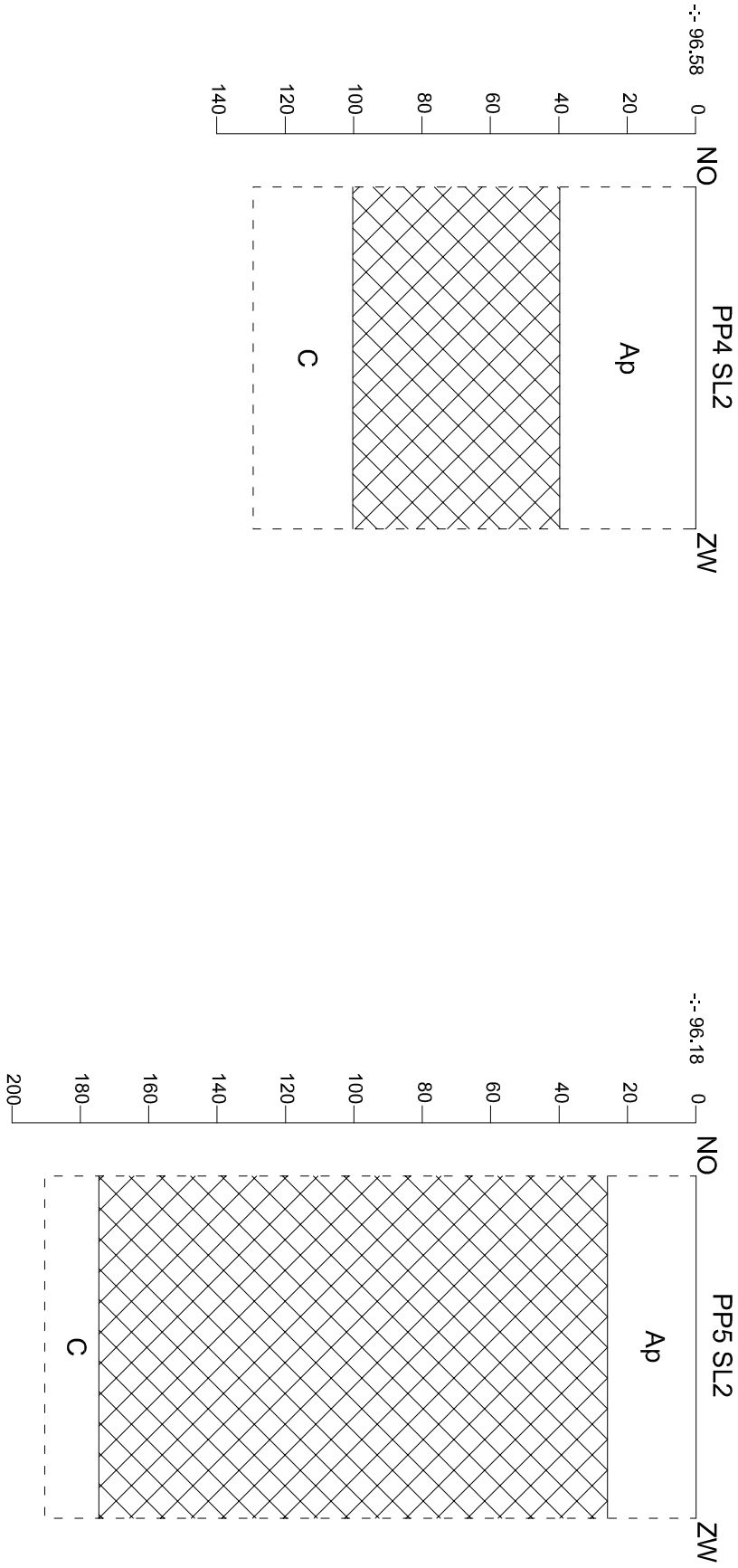
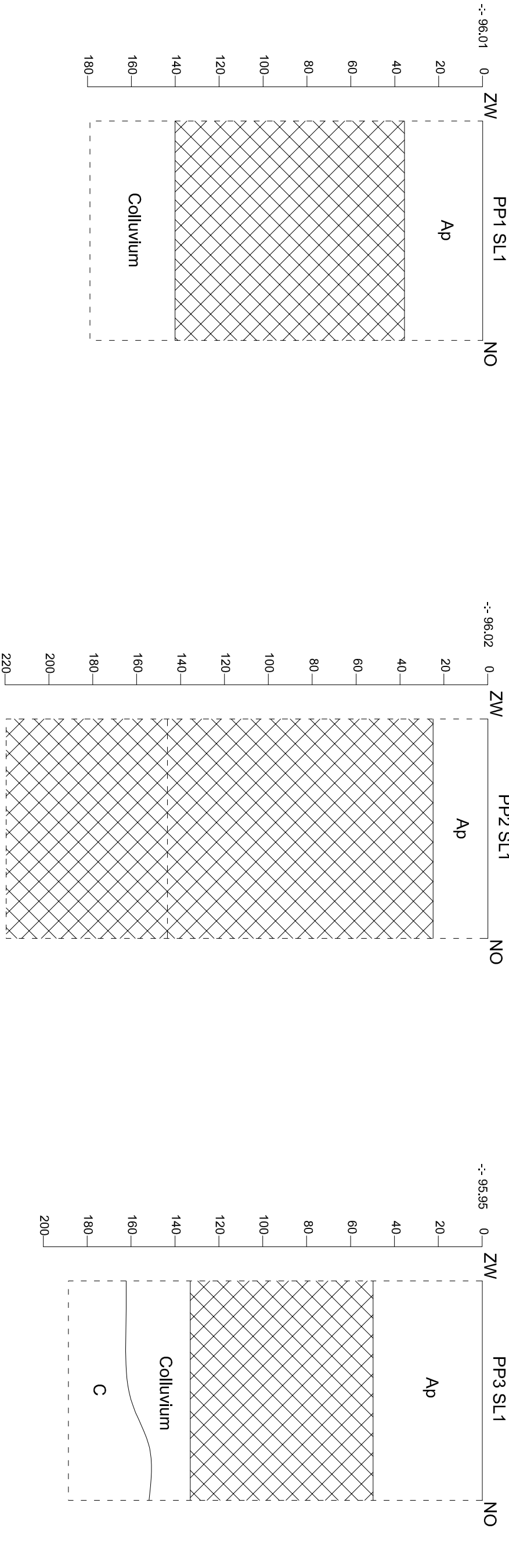
DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
DSC_215-217	Profiel	1	/	/	Zuid-Oosten	/
DSC_218-220	Profiel	1	/	/	Zuid-Oosten	/
DSC_221-223	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_224-226	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_227-229	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_230-232	Profiel	1	/	/	Zuid-Oosten	/
DSC_233-236	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_237-239	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_240-242	Overzicht	1	/	/	Noord-Oosten	/
DSC_243-245	Profiel	2	/	/	Noord-Westen	/
DSC_246-248	Overzicht	2	/	/	Zuid-Westen	/
DSC_249-251	Overzicht	2	/	/	Zuid-Westen	/
DSC_252-254	Overzicht	2	/	/	Zuid-Westen	/
DSC_255-257	Profiel	2	/	/	Noord-Westen	/
DSC_258-260	Overzicht	2	/	/	Zuid-Westen	/

<div><div><div><div></div><div>ARON bvba</div></div><div><div>Zichen-Zussen-Bolder - Bolderstraat</div></div></div></div>	ZZ-17-BO		Onderwerp		Datum		Legende			
	Overzichtspl		Schaal		Januari 2017		<div><div></div></div>	Projectgebied	<div><div></div></div>	Verstoring
	1 : 600		0 30 m				PP1	Proefputnummer	777 B	Perceelnummer
							--: 95.508	Absolute hoogte (in m TAW)		

<div><div><div><div></div><div>ARON bvba</div></div></div><div><div>2016H95</div><div>HA-16-VE</div></div></div>		Onderwerp	Datum		Legende						
Profielen		Januari 2017			— Rand coupe			Verstoring			
Schaal		1 : 20			-:- 95,50 Absolute hoogte (in m TAW)		C	C-horizont			
Hasselt - Veldstraat		<div><div>0</div><div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div><div>1 m</div></div>			Ap		Bouwvoor				

Agentschap Onroerend Erfgoed

Vlaamse overheid

Koning Albert II-laan 19 bus 5

1210 BRUSSEL

T 02 553 16 50

www.onroerenderfgoed.be

AANGETEKEND

ARON bvba

Maxim HOEBRECKX

Daan CELIS

Neremweg 110

3700 Tongeren

uw bericht van

17 mei 2016

vragen naar/e-mail

Werner Wouters

werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

uw kenmerk

ons kenmerk

2016/230

telefoonnummer

02 553 16 39

bijlagen

1

datum

24 MEI 2016

Betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem op een terrein gelegen in de gemeente **RIEMST** met adres Bolderstraat-Op de Dries, kadastraal gekend als **afdeling 6, sectie C, perceel 777b**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **03 JUNI 2016** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **17 mei 2016**.

BESLISSING:

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Daan CELIS**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en –methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het uitgevoerd hebben van minstens 15 prospecties met ingreep in de bodem, waarvan minstens 15 op leembodem.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door een verkaveling in functie van woningbouw.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen permanent worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **2 werkdagen** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde prospectiestrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

De begeleiding door **IOED Oost** als intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst waarborgt voldoende expertise inzake regiokennis.

Het voorstel van publicatie via ARON-rapporten tegen 31 december 2016 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

Gelet op het gegeven dat de aanvraag van de verkavelingsvergunning werd ingediend op **17 februari 2015**, vormt dit geen weigeringsgrond voor deze vergunning, conform artikel 13.3.13 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.

Agentschap Onroerend Erfgoed

Vlaamse overheid

Koning Albert II-laan 19 bus 5

1210 BRUSSEL

T 02 553 16 50

www.onroerenderfgoed.be

AANGETEKEND

ARON bvba

Maxim HOEBRECKX

Daan CELIS

Neremweg 110

3700 Tongeren

uw bericht van

17 mei 2016

vragen naar/e-mail

Werner Wouters

werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

uw kenmerk

ons kenmerk

2016/230(2)

telefoonnummer

02 553 16 39

bijlagen

datum

24 MEI 2016

Betreft: Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector op een terrein gelegen in de gemeente **RIEMST** met adres Bolderstraat-Op de Dries, kadastraal gekend als **afdeling 6, sectie C, perceel 777b**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **03 JUNI 2016** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **17 mei 2016**.

BESLISSING

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan **Daan CELIS**.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Vlaanderen
is erfgoed

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en –methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische prospectie met ingreep in de bodem, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Daan CELIS** met nummer **2016/230**.

Uit de opgave van de aard van de detector (**White's Prizm III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

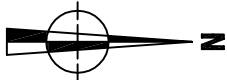
BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

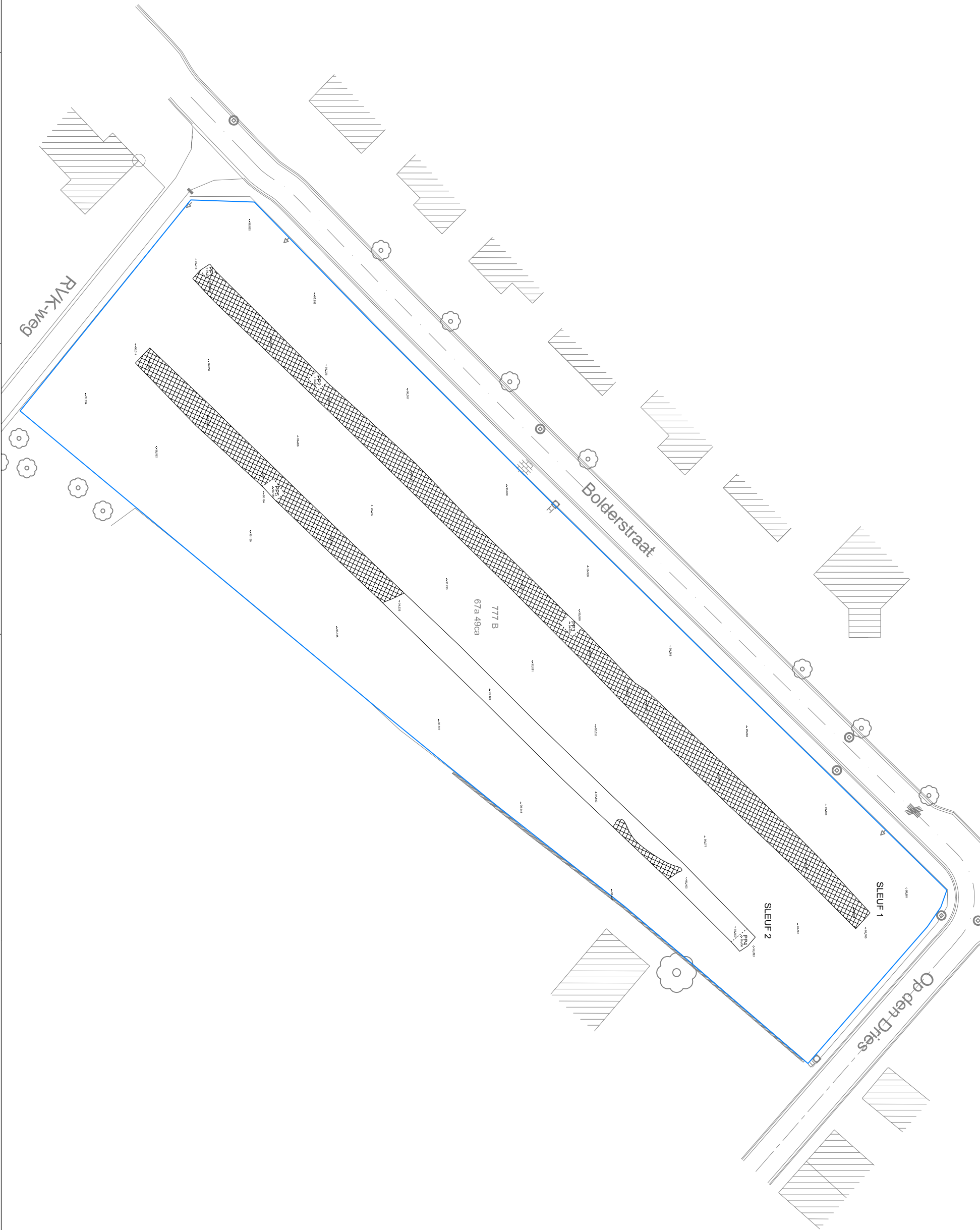
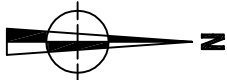
Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

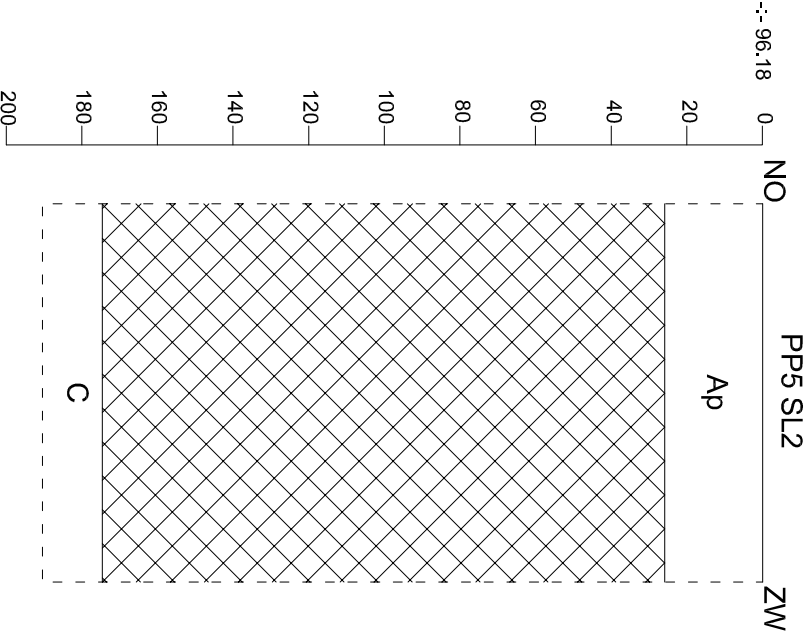
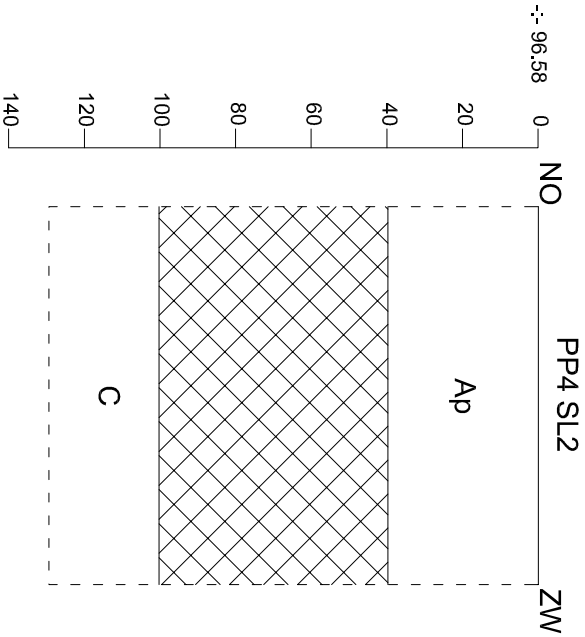
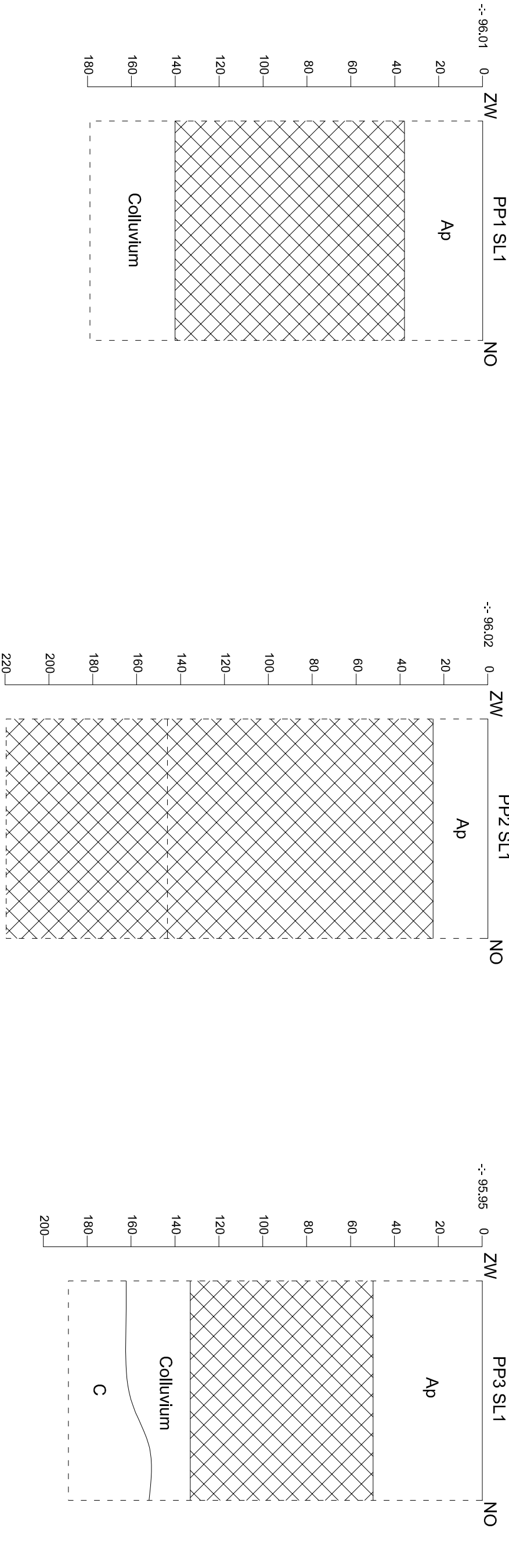
Gonda Callaert
Afdelingshoofd Beheer

ZZ-17-BO		Onderwerp		Datum		Legende					
		Ontwerplan		Januari 2017		<div></div> Projectgebied		<div></div> Verstoring			
						PP1		Proefputnummer			
Zichen-Zussen-Bolder - Bolderstraat		Schaal 1 : 600		<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></</div></div>							

<div><div><div><div></div><div>ARON bvba</div></div><div><div></div><div>Zichen-Zussen-Bolder - Bolderstraat</div></div></div><div><div><div></div><div>Schaal</div><div>1 : 600</div></div><div><div></div><div>0</div><div>30 m</div></div></div></div>		ZZ-17-BO	
Onderwerp	Overzichtspln		Datum
		Januari 2017	
<div><div><div></div></div></div>		Projectgebied	Verstoring
PP1	Proefputnummer	777 B	Perceelnummer
--: 95.508	Absoluite hoogte (in m TAW)		

<div><div></div><div>ARON bvba</div></div>		Onderwerp		Datum		Legende						
2016H95 HA-16-VE		Profielen		Januari 2017				Rand coupe		Verstoring		
Hasselt - Veldstraat		Schaal 1 : 20		 01 m		-:- 95,50		Absolute hoogte (in m TAW)	C	C-horizont		
						Ap		Bouwvoor				